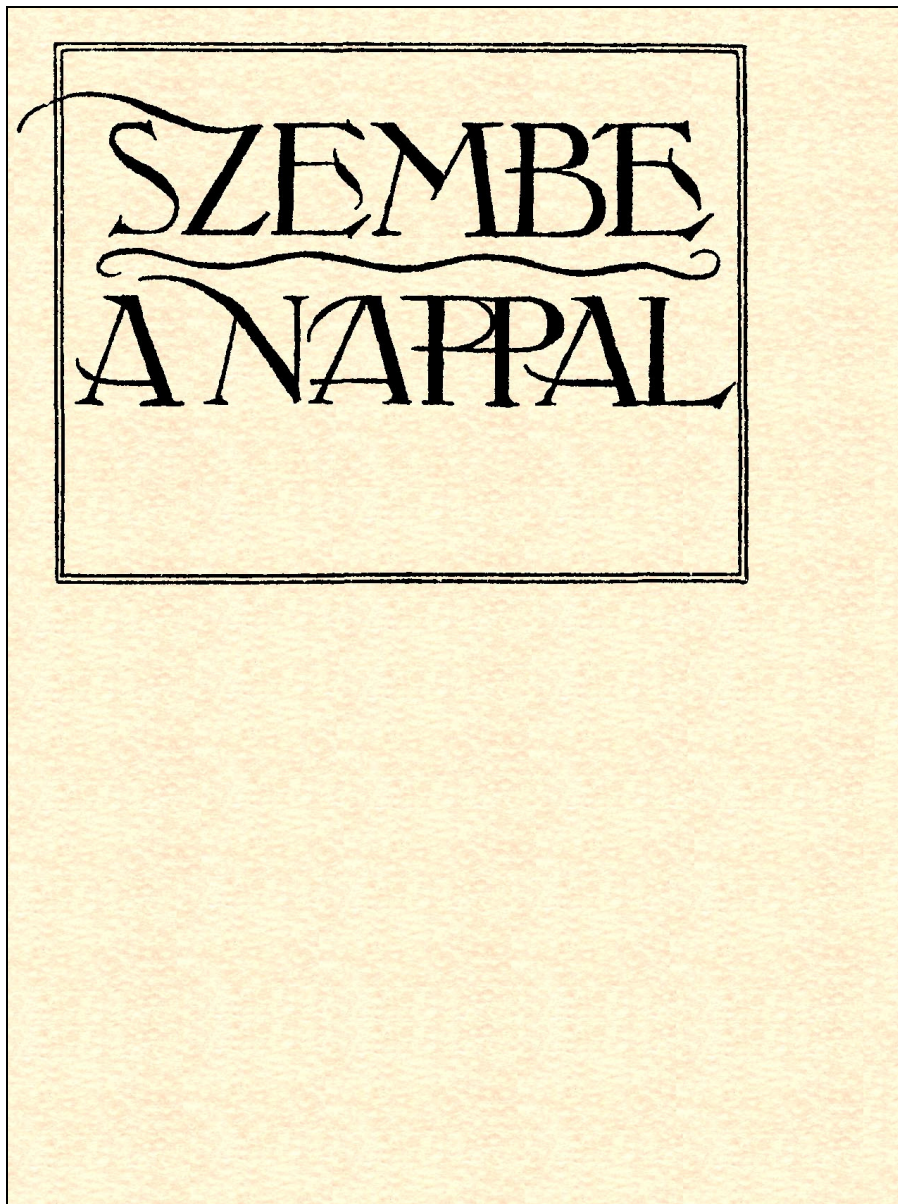

Sík Sándor

Szembe a Nappal

mű a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár (PPEK)
– a magyarnyelvű keresztény irodalom tárháza – állományában.

Bővebb felvilágosításért és a könyvtárral kapcsolatos legfrissebb hírekért
látogassa meg a <http://www.ppek.hu> internetes címet.

Impresszum

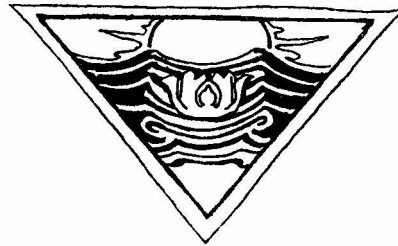
Sík Sándor
Szembe a Nappal

A címképet Nagy Sándor rajzolta.

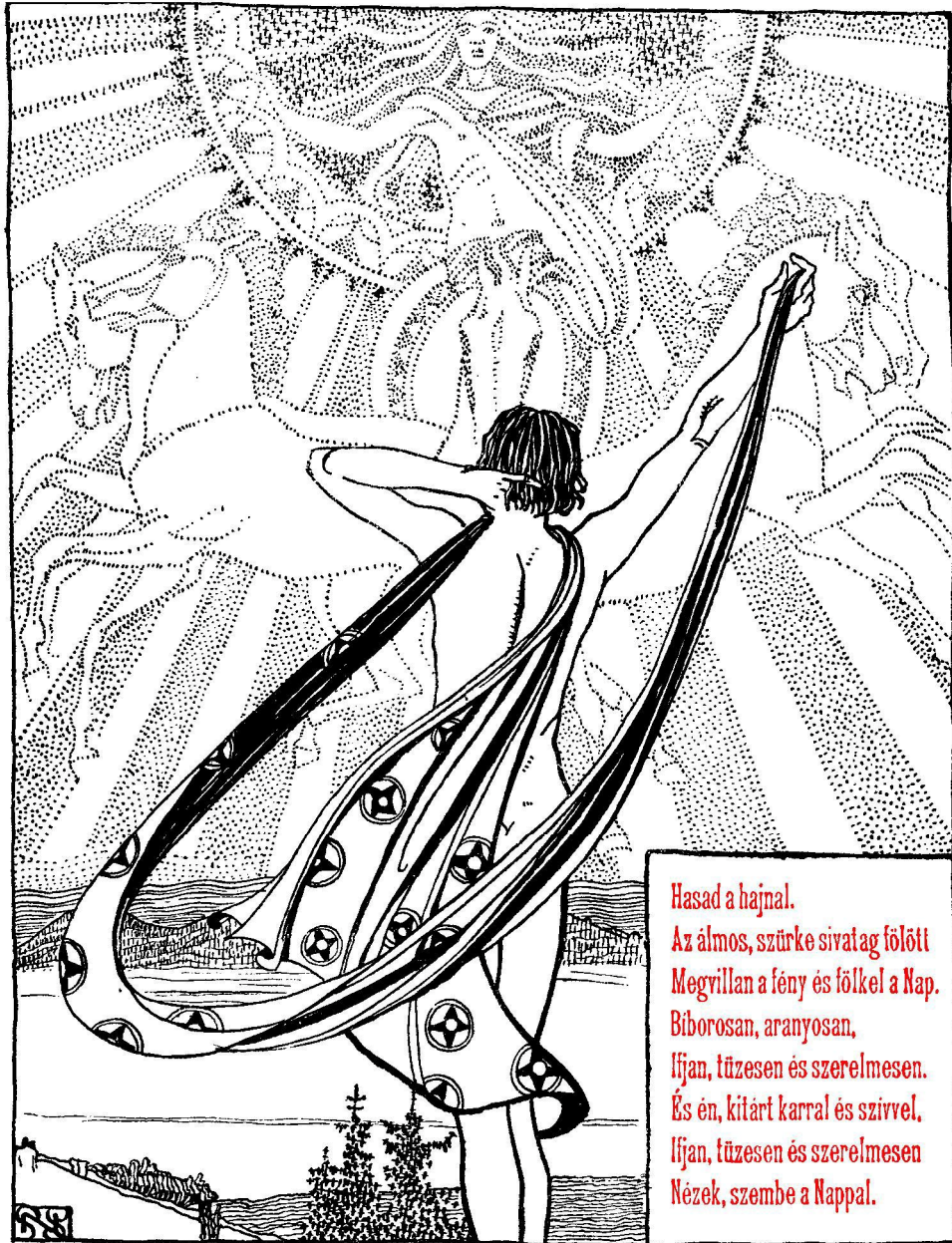
A könyv elektronikus változata

Ez a publikáció az azonos című könyv elektronikus változata. A nyomtatott könyv az „Élet” kiadásában jelent meg 1910-ben Budapesten. Az elektronikus változat a Piarista Rend magyarországi tartományfőnökének az engedélyével készült. Az elektronikus könyvet szabadon lehet használni lelkipásztori célokra. Minden más szerzői jog a Piarista Rend magyarországi tartományáé.

SÍK SÁNDOR
SZEMBE
□ □ A
NAPPAL
□ VERSEK □

KIADJA "ÉLET" BUDAPEST
1970

Tartalomjegyzék

Impresszum.....	2
Tartalomjegyzék.....	5
A zengő liget.....	7
A zengő liget.....	8
A hajnal szerelmese.....	9
Szembe a Nappal.....	10
Phaëton.....	11
Belenéztem a Napba.....	12
Kiáltás a kapuból.....	13
Dalok visszafojtott lélekzettel.....	14
A fehér koszorúk titka.....	15
Szürke délután.....	17
Sötét folyosón.....	18
Dal visszafojtott lélekzettel.....	19
Este.....	20
Porban és éjszakában.....	21
Vonat a mezőn.....	23
Virág a tengeren.....	24
Virág a tengeren.....	25
Tűnődés a nagyon magas hegy alatt.....	26
Ködös vizek fölött.....	27
A sötét csarnok vándorai.....	28
A mécsvivők énekelnek.....	29
A tó lelke.....	32
Ének a hullám hátán.....	34
A Vág ritmusai.....	36
A magasságok felé.....	37
A Vág születése.....	38
A vizek estéje.....	41
Szóló sziklák között.....	42
Eső a Vágon.....	44
Éjszaka a vizeken.....	45
Vitézi ének a romvárok alól.....	46
Virradat a Vágon.....	47
Pszaltérium.....	49
Jákob kútjánál.....	50
Láttam csillagát Napkeleten.....	51
Ketten a Mesterrel.....	52
Sanguine pluit.....	54
De profundis.....	56
Az elmozdított kövön.....	57
Síró testvérnek.....	58
Zsoltár a hegyen.....	59
Lombfalu.....	60
Idegenben.....	61
Dal.....	62

Reggel a réten	63
Rohanunk	64
Dal a tornyos házról	65
Lombfaluban	67
A templomos házból	68
A templomos házban	69
Tüzek a ködben	70
Ónekik küldöm	71
Hollók	72
Este az ablakban	73
Nocturnum	74
A napos hegyről	75
A napos hegyről	76
A torony kürtöse	77
A fehér lobogó	78
Liliput	79
A magasságban szálló Lélek himnusza	80
Kurucok tánca	82
Canticum novum	83
Királyok igrice	84

A zengő liget

A zengő liget

Liget, zengő liget!
Boldogok szigete! Én napmosolyú kertem!
Liget, csodaliget!
Fehér utaidon dalolva jár a lelkem.

Fehér ösvényeken és rezgő lombok árnyán,
És mindenütt körül, ó mennyi sok virág.
(Pirosak és fehérek és kékek és lilák)
Zöld lombok hűvösében, fehér ösvényeken.

Tenger. Nagy tarka tenger. Virágok óceánja.
És ezer édes illat. És hull a hűvös harmat.
Száz szárnya kel a szívnek, száz szárnya kel a dalnak.
Virágok óceánja! Szivárványszínű tenger!

Liget, zengő liget!
Fehér utaidon dalolva jár a lelkem.

Ez mind, mind az enyém. Ez az én birodalmam.
Enyém a lomb, a harmat, a színek, illatok.
Itt nevetet a lelkem, és itt dalolhatok.
Ez az én birodalmam, ez mind, mind az enyém!

Itt értem a szavát a zizzenő fűszálnak,
Itt énekem susognak a bólogató lombok.
Itt minden mosolyog, amikor én mosolygok,
S a zizzenő fűszálnak megértem a szavát.

Boldogok szigete! Én napmosolyú kertem!
Liget, csodaliget!

És (ó csodák csodája!) más itt semmit se lát.
Hallgatók, haloványak mind, akik erre járnak.
(Nevető napsugárban sápadt, erőtlen árnyak.)
Más itt semmit se lát. Ó csodák szent csodája!

Pedig itt fény az élet és ének és öröm.
Itt minden énekel és ujjong és ragyog.
Magam is egy dalos, nagy ujjongás vagyok.
Itt ének és öröm és napsugár az élet!

Liget, zengő liget!
Fehér utaidon dalolva jár a, lelkem.
Liget, csodaliget!
Boldogok szigete! Én napmosolyú kertem!

A hajnal szerelmese

Azt szeretem, aki nevet,
Akinek rózsaszín az arca,
Aki örül, aki kacag,
Aki dalolva megy a harcra.

Enyém az áprilisi szellő.
A fésző bimbót szeretem,
A hasadót, a harmatosat.
A hajnal a szerelmemem.

Az én emberem a gyerek,
A nagyszemű, nevető gyermek,
Akiben szűz minden-csírák,
Ezer erők rügyezve kelnek.

Az én emberem, aki fölkel,
Az induló, az ébredő,
Akinek győzelem az álma.
Akiben dalol a jövő.

Szeretem azt, aki akar,
Aki remény, aki ígélet.
Az enyém a vér és a tűz:
A fakadó fiatal élet.

Az ébredő napot imádom.
Megyek a virradat elé.
Az én lelke a tüzek lelke,
Az én dalom a hajnalé.

Szembe a Nappal

Ásít a sivatag.
Ezer álnok álmos szemével
Gúnyosan hunyorog a homokóceán.
Állok a porhullámok közepén.
A két karom magasra tárva,
Az ég felé, az ég felé.
És égő szemmel és égő szívvel
Nézek, szembe a Nappal.

Hasad a hajnal.
Az álmos, szürke sivatag fölött
Megvillan a fény és fölkel a Nap.
Bíborosán, aranyosan,
Ifjan, tüzesen és szerelmesen.
És én, kitárt karral és szívvel,
Ifjan, tüzesen és szerelmesen,
Nézek, szembe a Nappal.

Lám, milyen aranyos minden!
Csupa aranyszemecske ez a puszta.
Csupa bíbor az ég.
A sivatag tele van dallal,
És fény és dal minden, amerre nézek.
És fény és dal vagyok én is egészen.
Csak állok, fényben, dalban, tűzben,
S nézek, szembe a Nappal.

Minden sugár énrajtam rezdül át,
Minden dal rajtam csendül át.
Mi lettem én? Az vagyok, aki voltam?
Vagy egy nagy-nagy harmónia,
Dalból, tűzből és élő sugarakból?
Én vagyok-e a puszta lelke?
Vagy az én lelkem a Nap?
Nézek, szembe a Nappal.

Úgy átjár a fény,
Úgy fölissza a Jelkemet.
És nem tudom, a Napból fakad-e a fény,
A tüzes, imádságos és szerelmes,
A sivatagra és az én szívemre?
Vagy belőlem forrásozik a Nap?
Kitárt karokkal, magam is tűz,
Nézek, szembe a Nappal.

Phaëton

Fekszem a földön a fiatal fűben, a nap sugarán.

Síma az ég.

Nyári nap, déli nap

Tűzszeze ég.

Ömlik a lángja hevítve, tüzelve, lobogva le rám.

Hunyt szememen át nevet az ég.

Fényről, napról,

Égő sugarakról

ló Paian!

Szállnak a szélben ősi mesék.

Tűszekerem robogó, lobogószemű Héliosz ez!

Fennsiető,

Tűszemű, tűznyilú,

Messzelövő.

Földön-egen minden lobogó szemem fénybe vesz.

Fürdik a fénybe körül a vidék.

Fényről, lángról,

Szent, régi csudákról

ló Paian!

Lengnek a légtben ősi mesék.

Hunyt szemem issza a fényt és tárt szívem issza a lángot.

Nap fia én!

Szállók apám, istenapám

Tűszekerém.

Messze alattam a föld. Kezeimben tűzeke. Szántok.

Lángba borul körülöttem az ég.

Tűzről, lángról,

Nagy tűzi csudákról

ló Paian!

Égnek a szívben ősi mesék.

Belenéztem a Napba

Egyszer, egy sugaras, pirosló reggelen,
A virradati Napba véletlen belenéztem.
És ama reggel óta, örökre megigézten,
Járok fényittasan és a Nap jár velem.

Egy csodavillanás, egy percnyi-perc alatt
Azon a reggelen a Nap szívembe égett.
S azóta mást se látok, csak egy nagy fényességet,
Csak lángot és tüzet, csak égő sugarat.

Amerre fordulok, a rét rezgő fűvén,
És felhős ormain a ködlő messzeségnek:
Ezer picike Nap, ezüst ezernyi fény

Szikrázó szemei győzelmes tűzzel égnek.
És kívül, és belül, örökre, szüntelen,
Örvénylik és dalol a tüzes Végtelen.

Kiáltás a kapuból

Én édes, édes jó testvéreim,
Kik sírva jártok a sötétbe kinn,
A szomorúak bús ösvényein.
Ti, akik sírtok, akik mindig sírtok,
Akik örülni tán már nem is bírtok,
S a nevetést tán el is feledtétok,
Akiket megvert, kivetett az Élet,
Akiknek arca verejtékbe hal,
Akiknek könny és káromlás a dal,
Ti, akiknek az öröm mostohátok,
Kiknek az élet egy nagy könnyes átok,
S nincs mécsetek a jajok éjjein:
— Én édes, édes, szent testvéreim!
Ó ha én egyszer (lelkeket a lélek)
Mindnyájatokat megölelhetnék!
Ha a könnyeket mind letörölhetném,
Ha a jármokat mind összetörhetném,
Robotból ha szentséget avathatnék,
Mindnyájatokra rámosolyoghatnék,
S belétek vetném e mosolyon át
A dalos élet evangéliumát;
Ó ha elmondhatnám mindenkinek:
Hogy bennetek van a zengő liget,
Hogy minden fénynek ti vagytok a napja,
Színét a virág belőletek kapja,
Hogyha ti sírtok minden elsötétül
S minden fölragyog lelketek tüzétül
Minden napfény — ha örülni akartok,
Dalol az élet, hogyha ti daloltok;
Ó hogyha ezt mind, mind megértenétek:
Ó hogy szaladnék tárt karral elétek,
Ó mint tárnám ki zengő kapuim.
— Én édes, édes jó testvéreim!

Dalok visszafojtott lélekzettel

A fehér koszorúk titka

Soha-soha még ilyen éjszakát.

A tele-hold följjár az égen.
Fehéren,
Ezüstfehéren, aranyfehéren,
Némafehéren hinti sugarát.

Soha-soha még ilyen éjszakát.

Harmatos fűvön, holdas úton,
Mi hárman,
Hulló sugárban, fehér sugárban,
Fehér ruhában, szóttalan,
Födettlen fővel, szóttalan,
Én és az öcsém és a húgom,
Mi megyünk, a harmatos úton,
Holdas fűvön, hallgató réten át.

Soha-soha még ilyen éjszakát.

Most máshogy látom az egész világot.
Most látok.
Most tisztán látok, most mindent látok.
Jaj, tudjátok: az élet ez az út,
Amit most járunk, kéz a kézbe, hárman,
Fényben, fehérben, hűvös holdsugárban,
Sugárban, amely hallgat és hazug.
Most látok.
Jaj, testvérek, most mindent látok:
A fejünkön fehér fény koszorút,
Hús holdsugárból sápadt koronát.

Soha-soha még ilyen éjszakát.

Megfogta szemem a látó-igézet.
És nézek,
Csak egyre nézek, némulva nézek.
És most mindent, minden titkot megérzek.
Tudom: az egyik koszorú az élet.
És most sírok, és mind, mind kitalálom:
A másik koszorú az álom.
És tudom, és a könnyem is megáll:
A harmadik koszorú a halál.
Jaj, dobjuk el a hideg koronát!

Soha-soha még ilyen éjszakát.

Most felhők follyák a holdat körül.
Testvérek,
Most eltűnt mind a három.
Én most nem tudom: a három közül
Melyik koszorú volt az élet,
És melyik volt az álom,
És nem tudom, melyik volt a halál?

A harmat hull. A hold hallgatva száll.
Hallgatva száll a kékmosolyos égen.
Fehéren,
Ezüstfehéren, aranyfehéren,
Némafehéren hinti sugarát.

Soha-soha még ilyen éjszakát.

Soha-soha még ilyen éjszakát.

Szürke délután

A ködök napja. Ólmos, szürke ég.
Az ősz sír ma az álmos ködön át.
Lelkembe lopja fájó dallamát,
És rám borul lankasztó szürkeség.

Ma fáj kinézni. Köd az ablakon.
A szó nekem ma durva, színtelen.
Karomra hajtom álmodó fejem,
S a némaság meséit hallgatom.

Lehunyt szemem lát rezgő képeket.
Elém lebeg sok imbolygó alak,
(Megéledt parázs hűlt hamu alatt)
S hallok halk, elmosódó éneket.

Ott kint a ködben valaki zokog.
Neked is fáj az élet, bús rokon?
— Szótlán benéz az ősz az ablakon
S halványan, könnyesen rám mosolyog.

Sötét folyosón

Járok csendben, egymagamban,
Sötét, hosszú folyosókon,
Kongó, hosszú folyosókon.
Istenem, ma oly sötét van!

Kívül hangos szél sikoltoz.
Zördül, reszket minden ablak.
Egyre hull a síró eső.
Istenem, ma oly sötét van!

Idebenn már minden néma,
Én vagyok csak magam ébren,
Mint egy kósza éji lélek.
Istenem, ma oly sötét van!

Én vagyok csak magam ébren,
És köröttem ködös álmok,
Halvány képek, foszló árnyak.
Istenem, ma oly sötét van!

Ez az éj a lelkek éje,
Sír alól is hazavágyó,
Hazajáró lelkek éje.
Istenem, ma oly sötét van!

Eltemetett régi vágyak
Fölkelnek egy éjszakára,
S kísérteni hazajárnak.
Istenem, ma oly sötét van!

Kóbor árnyak rajja reszket.
És a lelkem sírva reszket.
És az éji szél sikoltoz.
Istenem, ma oly sötét van!

Dal visszafojtott lélekzettel

Hull, hull a holt mezőre
(Jaj, halkan lépünk!)
A hold ezüst esője.
Halk álom-kezek hintik.

Álmodjunk, mindig.

A hold egy néma álom.
(Csitt, halkan lépünk!)
Talán ma megtalálom.
Talán az égbolt kéke.

Talán a béke.

Száll, száll suhanva egyre
(Ó halkan lépünk!)
Nagy, hallgató hegyekre
A hold, a szem, a lélek.

Talán az élet.

Mese-fény szerte-széjjel.
(Ah halkan lépünk!)
Fehér ezüst az éjjel,
A föld, az ég, a lélek.

Fény. Álom. Élet.

Este

Magam vagyok.
Suhog, lobog
A kályha.
Rőt fény remeg
A reszketeg
Homályba.

Kint bús a táj.
Hószárnya száll
A télnek.
A föld felett
Szilaj szelek
Zenélnek.

A szikra száll.
A félhomály
Megéled.
Éled a csend
S fülemben cseng
Igéket.

Lelkem remeg
Bús énekek
Dalára.
A tűz lobog.
Úgy imbolyog
A lángja.

Porban és éjszakában

Éjszaka, fojtó, fekete.
A csillagok fényleni félnek.
A sápadt hold reszketve rejtezik
Magas és mord felhőfalak mögött.
Jaj, fekete és fénytelen az éj.
Jaj, fekete és fénytelen az út.
A mozdulatlan nagy feketeségben
Csak halavány arcunk fehérlik
S az országút szomjas, szürke pora.
A por, amely ma mindent elborít,
Földet, virágot, emberarcot,
A por, amit most megül a homály,
A por, amit most némán taposunk
Anyám meg én.

Jobbról és balról, hátul és elől,
Összeborul az éjszaka köröttünk.
Ránkmered szűrő, óriás szeme
És egy nagy kérdést kérdez hangtalan.
Mi hallgatjuk és hallgatunk.
Mi csak megyünk és hallgatunk.
Zizzenő fűszál, rezzenő levél,
És a fejünk fölött hidegen surranó
Denevére az éjszakának:
Mind kérdez, kérdez és kiált.
S mi hallgatunk
És taposunk a szürkeporos útat,
Fehér arccal, fekete éjszakában,
Anyám meg én.

És halkán szól anyám:
„Ez az országút, ez az életem,
A poros, szürke és ködös.
Így döcögök már ötven éve rajta.
Így döcögök még Isten tudja meddig.
Így nem látom, hogy hova lépek,
Így nem tudom, merre megyek.
Így nem tudom, hogy mérthogy menni kell?
Csak menni kell.”
És én tudom, hogy menni kell.
Mefogom némán a kezét,
És úgy járjuk az országútát
És úgy járjuk az életet
Anyám meg én.

És én elgondolom:

„Ez az országút, ez az életem.
Maga fehér fekete éjszakában.
Így nyúlik végig két árok között,
Így nyúlik el a messze végtelenbe,
Nem tudom merre, nem tudom hova.
Így vesz el messze meredek alján.
Így járok rajta. Isten tudja meddig,
Tán ötven évig, talán reggelig se.
Így járok rajta két feketeség közt
Némán, fehérén, egyedül.
És menni kell.”
Egymás kezét szorítva így megyünk egymás mellett
Anyám meg én.

És csak megyünk.
És csak kérdez a köd.
És kiált a sötétség.
És mi megyünk és hallgatunk.
Hogy mit gondolunk, egyikünk se tudja.
De én tudom, hogy egyet gondolunk.
És előttünk az éjszaka csodája:
Ez a fekete út.
Mert anyám útja más, és más az én útam:
És egy az útunk.
Most mindaketten könnyezni szeretnénk.
És kéz a kézben, úgy járjuk a port,
Fehér arccal, fekete éjszakában,
Anyám meg én.

Vonat a mezőn

Fekete éjszakába, fekete éjszakából,
Úgy vágtat a vonat az álmodó mezőn.
Úszik utána égő, csillagos tűzőzön,
S tűzharmat hull a rétre, pirosuló szikrazápor.

Nagy égő sok szemével végigbámul a réten,
(Belenevet az éjbe sok égő ablaka)
És visszanézi némán az árnyas éjszaka,
Míg belevesz az éjbe, szikrázón és sötéten.

Ó mennyi ismeretlen és halovány alak.
Nem tudom, honnan jönnek, nem tudom, hova mennek,
Neki az éjszakának, neki az idegennek.

Az éjnek és a sorsnak. Hulló szikrák alatt,
Két vaskígyó között, halványan és sötéten.
Ó én testvéreim az ismeretlen éjben!

Virág a tengeren

Virág a tengeren

Parttalan tenger ringat csendesen.
Kicsiny virág vagyok,
Fehér virág vagyok,
Ringó virág végtelen vizeken.

Kicsiny virág vagyok.
Nagy, feneketlen mélységek fölött,
Hűvös, temető mélységek fölött
Hintáznak a habok.

Nagy, feneketlen mélységek fölött
A tenger lelke zúg,
A vizek lelke zúg,
S ezüst hullámok árja hömpölyög.

A tenger lelke zúg.
A végtelen víz: ez az én hazám.
Végtelenség, te vagy az én hazám,
És én a koszorúd.

A végtelen víz: ez az én hazám,
A tenger az enyém,
A minden az enyém,
A fénymámoros örök óceán.

A tenger az enyém.
Öröktüzű nap fõnn a kék egen,
Öröktüzű arany nap kék egen,
Nevető, tiszta fény.

Öröktüzű nap fõnn a kék egen,
Csak téged nézlek én,
Téged imádlak én,
Ringó virág végtelen vizeken.

Tűnődés a nagyon magas hegy alatt

Merre menjek?
Ki a rétre, könnyű lábbal?
Vagy a hegynek, föl a hegynek?
Itt mosolyog ifjú élet,
Ott magasok meredeznek.
Testvér velem mindakettő.
Merre menjek?
Tudja Isten!... Tudja Isten!...

Ki a rétnak?
Ismeretlen bimbók rajta
Csodálatos színben égnek.
Álombeli nótát suttog
Vidám ajka könnyű szélnek.
Rózsás arca mosolyog a
Messzeségnek.
Tudja Isten!... Tudja Isten!...

Föl a hegynek?
Verejtékes sziklacsúcsok
Nagy-komolyan rám merednek.
De a győző hegyi vizek
Forrásai ott erednek.
És a csúcson tüze fénylik
Napkeletnek.
Tudja Isten!... Tudja Isten!...

Merre térjek?
Az én hazám mindakettő,
Bennem forrnak, bennem élnek.
Ez is, az is lelkem lelke.
Fél lélekkel hogyan éljek?
Mozdulatlan egyre állok.
Merre térjek?
Tudja Isten!... Tudja Isten!...

Ködös vizek fölött

Fövenyes part szirtfoka mellett
Hányja sebes hab ladikom.
Repeső, friss tengeri szellet
Hívón suhog a habokon.
Hányja sebes hab ladikom.
Az ormokról köd integet,
S köd vonja sötétbe előttem
Az ismeretlen vizeket.

Hajlongnak a parti virágok,
Dal csendül a kertben amott.
De én a hú hajóba szállok
S a vak vizekre suhanok.
Dal csendül a kertben amott,
De ott künn a vihar dalol.
Ez kell nekem. Ki a vizekre,
Ahol a mélyek mélye forr!

Elindulok. Nem nézek vissza.
Átkozott, aki visszánéz.
Lelkem a szél dalait issza,
Enyém a víz, enyém a vész.
Átkozott, aki visszánéz!
Örvények árja kell nekem.
A mélyre, a mélyre, a mélyre
Suhanok, szállok sebesen.

Mindegy, akármi vár az árban,
Ha napsütés, ha viharok.
Megfürdöm a tüzes sugárban,
A vésszel versenyt dalolok.
Ha napsütés, ha viharok,
Szemem a végtelenbe vész.
Kezem a kormányrúdra tettem:
Átkozott, aki visszánéz!

A sötét csarnok vándorai

Óriás csarnok. Fehér oszlopok,
Magasbaszökő végtelen falak.
Járjuk, tapossuk hideg köveit,
Homályba-vesző boltívek alatt.

Szürkületes homály van körülöttünk.
Mindent sejtünk, de jaj, semmit se látunk.
Tapogatózunk bizonytalan kézzel,
Botorkálva lép előre a lábunk.

Senki se kérdi, még meddig megyünk,
Senki se kérdi, honnan és miért:
Érezzük mind, hogy menni, menni kell,
Ha fáj is a láb, reszket is a térd.

A csarnok végén, messze, messze, messze,
Ahová csak a vágyak szeme ér el,
Egy fényes kárpit nyúlik a magasba,
Egy nagy-nagy kárpit, ragyogón, féhéren.

Valami fény pirkallik rajta át.
Ott túl valami tüzes fény lobog.
Azt nézzük mind, arra megyünk mi mind,
Sötét csarnokban járó vándorok.

A mécsvivők énekelnek

Várunk valamit.

Kezünkben a tíz szűz
Mécsestüze ég.
Ajkunkon omolnak
Zsoltáros igék,
Magasbatörő, nagy, erős
Próféta-dalok.
Szívünkbe királyi nagyok,
Szentihletű látók,
Próféták szíve dobog.
Lelkünkbe kavargó
Nagy tengerek árja,
Vágyak viharával
Csapkodva csatázva.
S megyünk a mezőn
Sietőn, sietőn.
Visz a vágy,
Visz a hit.
Várunk valamit.
Várunk valamit.

Útszéli mezőkön
Gyakorta megálltunk.
Virágpör özönje
Terhelte a szárnyunk.
Hányszor lehevertünk
Zöld lomb hűvösébe,
S álmodni tanított
Lombok zizegése
Pacsirta szaván,
Nevető ég kékje alatt
Kacagó napot és
Tündér sugarat,
Örökifjú tavasznak
Rózsás mosolyát
Virágos időknek
Századjain át.
Más létbe röpültünk
Álmodva a fűzek alatt.
S nefelejcssek ölén a fejüknél
Locsogón lejtett tova halkan
Picinyke patak.

De jaj tovatúnt,
Tova nyári sok álmunk.
S mint messzecikázó fecske után,
Utána-meredve csak állunk.
A napba hiába tekintünk:
Bár fénye vakít,
Eloltja szemünk sugarát.
S mi csak állunk,
S várunk valamit.

Harcunk is akadt,
Sok kába tusánk.
Százkörmű hatalmak
Törtek riadozva reánk.
Feszültek az izmok,
Döbrentek a mellek.
Döngő, dobogó rohanások alatt
A föld szíve rengett.
Küzdünk véressugarú nap alatt
Döngő csatatéren.
S küzdünk fedező köd rémei közt
Titkos, cseles éjen.
Rontó harag árja
Keseredve kavargott.
Halálos erővel
Harcoltuk a harcot.

S most: csorba a kardunk,
Repedezve a vértünk,
Megtörtén a harcon
Megroskad a térdünk.
Mellünk kimerült,
Fáradt a karunk:
Győzők a csatán
És verve vagyunk.
S nem tudjuk a célt,
Mért küzdünk a durva tusát?
S mire győztünk, elfeledők
A győzelem királyi dalát.

És áll az üresség.
És áll a zavar.
S nyögvén bús ritmusait,
Állunk egyedül a mezőkön az éjben.
S várunk valamit.

Kezünkben a mécses
Föl-föllobog egyre.
Lelkünkben a zsoltár
Föl-fölkörog egyre.
És érzi a lelkünk
(S repesve repes)
És tudjuk, tudjuk, tudjuk,
Hogy valami jön, hogy valami lesz!
Megyünk a mezőn. Pitymallati szellő
Jár biztatva velünk.
Fölszítjuk a mécsünk,
És énekelünk.

A tó lelke

Állottam hosszan, hallgatag,
A fák alatt, a tó felett.
Halvány holdfény a gallyakat
Sugárba vonva reszketett.
Ködben, homályban állt a tó,
A légben titkos, mély igézet,
Félálmodásba ringató.

A tónak lelke megigézett.

Levél se mozdul, nesz se szól.
Hallgat a hab, szunnyad a szél.
Hullám közül, a víz alól,
Egy nagy sejtés világa kél.
A tó beszél. Én hallgatom.
S a habba nézek, egyre nézek.
Élek?... Nem élek?... Álmodom?...

A tónak lelke megigézett.

Ezernyi néma sejtelem,
Titkos sugalmak rajja kel,
És átszűrődik lelkemen.
A tó... a tó titkot lehel.
Átsző mindent e lehelet.
Minden titok, amerre nézek.
Nedves köd ül a táj felett.

A tónak lelke megigézett.

Homály, homály! Minden homály!
Ez a chaos. Ez a setét.
A némaság ős lelke száll
Nagy szürke szárnyon szertesét.
A nagy szárny zajtalan suhan.
Még nincs napfény. Még nincsen élet.
Az anyag áll csak hangtalan.

A tónak lelke megigézett.

A némaságba belevesz
A gondolat, a képzelet.
Igen. Az első reggel ez.
A Lélek a vizek felett.
Isten minden mindenbe még.
A lét fogan. Nincs még enyészet:
Most válik kezdettől a vég.

A tónak lelke megigézett.

Igen. A Lélek lebeg itt.
A végtelen! A végtelen!
És elborít és elmerít,
Árján magamat nem lelem.
Elömlik, áthat mindenem.
Csak egyet látok, egyet érzek:
A végtelen! A végtelen!

A tónak lelke megigézett.

És halkán és önkénytelen
Imádság fogam ajkamon
Arcod előtt, ó Végtelen.
Imádkozom, imádkozom.
És bennem föllobog a fény:
Mely elveszett a vak homályban,
A Fényes Végtelen ölén
A lelkem, lelkem megtaláltam!

Ének a hullám hátán

Nem köteles komp, nem hitvány hajó:
Óriás hullám ragad engem.
Vizeken át,
Mélyeken át,
Szállók a szélnél sebesebben.
Óriás hullám ragad engem.

Hiába! Én már meg nem állhatok,
Engem karjára vett a tenger.
Szembe a Napnak,
Naptámadatnak,
Ragad a rohanó szelekkal.
Engem karjára vett a tenger.

Sebesen szállók vak viharok éjén,
Rohan a hullám tova velem.
Zúg a vihar,
Bóg a vihar,
Villám villan a tengeren.
Rohan a hullám tova velem.

Be-bekap néha feneketlen örvény,
Fölvet a tenger, föl az égnek.
Kacag a hullám,
Ragad a hullám
Szűz vizein a Végtelenségnek.
Fölvet a tenger, föl az égnek.

Hajók jönnek és hajók mennek.
Nekem megállnom nem lehet.
Nap kél, nap elül,
Hab kél, hab elül,
Új napok és új tengerek:
Nekem megállnom nem lehet!

Éjszaka van a vizeken még,
De én várok egy nagy jelet.
Kelet felől,
Kelet felől
Dereng az ég a víz felett.
Várok, várok egy nagy jelet.

Hurrá ti habok, hurrá ti szelek!
Éljen a tenger, éljen az élet!
Lobog a lelkem,
Tüzel a lelkem,
Pirkallik benne pitymallati ének.
Éljen a tenger, éljen az élet!

A Vág ritmusai

A magasságok felé

Lombfalu, én búcsúzom tőled.
Alig hogy jöttem, már megyek.
Hív a magasságok világa,
A nagy vizek, a nagy hegyek.

A magasságok érverése
Megillette a lelkemet.
Ott fenn, hallom, zúgnak az erdők,
A nagy vizek, a nagy hegyek.

Mögöttem lomb. Elől a kékszín
Messzeség int. Szólít. Megyek.
— Köszöntlek magasok világa.
Ti nagy vizek, ti nagy hegyek!

A Vág születése

Reggel, ragyogó.
Rezgő füveken
Hús hajnalok harmata csillog.
— Születő nap, ébredő hegyormok,
Kelő világ, köszöntelek!

Repeső reggeli szellőn,
Zúgó rengetegek
Rejtelmes öléről
Ama hajdani hajnal
Himnusza száll,
Kitörő nagy erők,
Omló hatalmak,
Születő világok
Ritmusai.

Ti komoly hegyek itt koszorúban,
Keresztapái ti a Vágnak,
Beszéljetek ama napról,
Amikor leküzdte a kő erejét
A teremtő vizek hatalma,
Mikor kitört az ár,
És megszületett az új világ.

Itt morajlott a tenger,
A hegytitánok lelke.
Innen akart alárohanni
A hívogató völgyi világba.
De a bércek láncá
Azt mondta: Nem!

Ide folytak mind, mind,
Az erdők könnyei:
Kicsiny patakok,
A bércek lelkesedése:
Rohanón letörő vizek árja.
Ide küldte a föld

Tüzmelle hevét:
A mélységből a magasba szökő
Források erét.
Törtetve törtetett
Mind, mind lefelé.
De a kemény kőporkolábok ajka
Azt mondta: Nem!

Itt forrt a tenger ölén,
Itt küzdött pihenéstelenül
A sziklavilágok minden ereje.
Itt ásta a kő kebelét
Omló vizek hatalma.
Itt küldte szét
A vad áradatokat
Rontó haragja a tenger szívének.
A hallgató habok
Itt zúgtak harci éneket.
Sirályok vijjogó dalában,
Üvöltő szélvész szavában,
Villamos vészek viharában
Itt született meg a tengerek ajkán
Világteremtő harcok himnusza.

De a mogorva sziklászarnok
Azt mondta: Nem!

És egy csatás nagy éjszakán
Fölkelt a tenger.
Zúgtak az erdők,
Zúgtak a bércek,
Daloltak a vizek,
Szilajon, szilajon.
Vad szelek jártak,
Viharok szálltak,
A völgyek nyögtek,
Sziklák dübörögtek,
Az egek zengtek,
Villámok kerengtek,
Sziklasorok rengtek.
Az árban, a zajban, az éjben
Ropogva ropogtak a mélyben
A kővilág ős gyökerei mind.
— Fölkelt a tenger!

Az ébredő hajnal
Egy új világot látott megszületni,
Egy ifjú, győzelmes világot.
Széttört a szirtbilincs,
Győző vizek árja
Hömpölygve rohant le
A völgy szorosán.

Mikor a születő napfény
Kilebbent a hegyek fölé:
Lenn, magavájta ösvényén,
Életet ontó ifjú vizével,
Rohanón rontó tengererejével,
Hullámai ringva-dalolva
Győző erők dalát,
Megszületett a hegyek folyója.
Megszületett a Vág.

...Reggel, ragyogó.
Repeső reggeli szellőn,
Zúgó rengetegek
Rejtelmes öléről
Ama hajdani hajnal
Himnusz szál.

A vizek estéje

Sötétlő fenyvesek mögött,
Túl a dacos nagy hegyeken
Leszállt a nap.
A vizeken a mesék apja jár:
Az este.

Az este a vizek ünnepe.
Mikor elül a zaj,
S a vízre ráterül
Halkan, simogatón
Az ünnepek nyugalma:
A hullámok mesélni kezdenek.

Susogva, halkan, lágyan, álmodón
Szólnak a hullámok meséi.
Mint amikor hajnalos éveimben,
Szép csendes nyári estelen,
Házunk előtt, akácfalomb alatt,
Édesanyám elringató ölében,
Gyerekfejem keblére hajtva,
Elálmodoztam ébren
Tündéres álmokat.
Harmatos fűben ciripelő tücsök szólt
S a bólogató, vén akácfa
Halk titkokat súgott fülembe.
S míg édesanyám puha ujjai
Hajfürteim közt simogatva jártak,
A kertek alól, susogó lombon át
Bús nóták elhaló dalát
Hordta felénk akácillatú szél...

Susogva, halkan, lágyan, álmodón,
Estéli órán, szent ünnepi csöndben
Mesélnek a vizek...

Szóló sziklák között

Állottam a völgy fenekén,
Szédületes sziklák szorosán.
És néztem a mélyből
Az égreszőkő magasokba.
Haragoszöld fenyveseken túl
Meredek, nagy szürke falak,
Tarhomlokú, roppant sziklaapák,
Szirtóriások
Meredeztek elő
Idegen magasokba.

Nekem, állónak szűk út szorosán,
Bújó völgy sárborított fenekén,
Szirtekközi szélben
Szólottak a sziklák.
„Mit akarsz köztünk,
Por gyermeke, szólj.
Férgek fia, föld unokája,
Mit akarsz a magasban,
Sártaposó?
Ez itt az erők kőszáli világa,
A keménység kőbirodalma,
Ez a sziklavilág.
Itt semmi sem él.
Füvet se, fenyőt se találsz.
Itt elhal az élet.
Ez itt a halál testvérbirodalma.
Itten csak a felhők
Bús tábora jár,
Csak a fürgetegek, szilajon
Rohanó szelek ajka dalol
Rettentő énekeket,
Miket emberi fülnek
Meghallani nem jó.
Hangjukra a vér tüze megfagy,
Fátyol fut a szemre,
Kemény köveken
Megcsúszik a láb.
A sziklavilág nem az embereké.
Ez itt az erők kőszáli világa,
A kemény nagyság birodalma.
Férgek fia, sár unokája,
Mit akarsz te közöttünk?”

Így szóltak a sziklák.
Felszökve helyemről
Felkúsztam a kőmagasokba.
És szívtam a szirti szelet.
S hallgattam a fürgetegek dalait.
S megtelt a szívem
A kemény nagyság,
Az égreszökő nagy erők
Érzéseivel.
S leszálltam a völgybe,
S hallottam verni a völgynek
Lágy szíve erét.
És zöld puha pázsit ölen
Csörgő kicsi forrás
Kristály vize mellől
Az égreszökő magasokba,
A sziklavilágba
Úgy néztem föl, mosolyogva.

Eső a Vágón

Esik az eső. Veri a Vágót.

Esik az eső. Hull, hull.

Amerre nézek fénytelen szemmel,

Zuhogó, locsogó vizeket látok.

Nem látok napfényt, napvilágot.

Daloljunk valami szomorú nótát.

Ma úgy elkönnyezem egy régi-régi bűn.

Esik az eső. Hull, hull.

Sirató-búsan, szürke-szomorún.

Nem látok napfényt, napvilágot.

Esik az eső. Veri a Vágót.

Fekszünk a szénán hallgatagon.

Esik az eső. Hull, hull.

Szólani szót most senki se merne,

Néma ígézet a szós ajakon.

Itt jár valami bús hatalom.

Daloljunk valami szomorú nótát,

Valami hallgatót, valami régi-régit.

Esik az eső. Hull, hull.

Érjük-e, éljük-e valaha végit?

Itt jár valami bús hatalom.

Fekszünk a szénán hallgatagon.

Nagy romos ormok ránk meredeznek.

Esik az eső. Hull, hull.

Köröskörül a beszélő bércek

Mind belevesznek, mind belevesznek.

Elhaló sóhajuk körülünk reszket.

Daloljunk valami szomorú nótát.

Régi napos napokról, amik szürkére váltak.

Esik az eső. Hull, hull.

Amik elszálltak, messzire szálltak.

Elhaló sóhajuk körülünk reszket.

Nagy romos ormok ránk meredeznek.

Éjszaka a vizeken

A partokon, a vizeken
Leszállt az éjszaka.
Nesztelen öleléssel
Köröskörül átkarol mindent
A csend.

Aranyló holdvilág
Bújdosik messze, felhők fövényén,
Sötétlő sivatagokon.
De itt körül,
Hátán susogva suhanó vizeknek
Áttetsző ködpalástot
Öltött a csend.

Sötét köpenyben, egyedül,
Hallgatva állok, álmodón
Futó vizek felett.
A partok ködbe foszladoznak.
Köröskörül vizek, vizek.

Én éj vagyok az éjszakában.
Nem is tudom, az én köpenyem-e,
Amit rebbenni látok,
Vagy tán az éji ködök?
Nem is tudom, a lelkem suttog-e
Csendes, bús, halk meséket,
Vagy tán a siető vizek?
Én egy vagyok a suhanó vizekkel.
Én egy vagyok az álmodó ködökkel.
Én éj vagyok az éjszakában.

Vitézi ének a romvárok alól

Sasfészkei a sasapáknak
Farkaszemet néznek velünk.
Ők messze magason merednek
S mi a völgyben ülünk.

Mi a völgyben ülünk?

Elfárad, míg fölér hozzájuk
Völgyhöz szokott pillantatunk.
Ezek az ősök! A fiák: mi
Ideleenn maradunk.

Ideleenn maradunk?

Mijük volt több, hogy fenn tanyáztak,
Hol a nap első fénye süt?
Karjuk acélosb? Fejük tisztább?
Tüzesebb a szivük?

Tüzesebb a szivük?

Sasfészkei a sasapáknak
Farkaszemet néznek velünk.
Nézésük néma szemrehányás,
S mi a völgyben ülünk.

Mi csak egyre ülünk.

Virradat a Vágon

Még áll a szürkület.
Még alszanak a néma magasok.
Álomban álmodók fölött
Egyedül álmodom ébren.

Csupa álom mindenfelől.
Csak a szürkületi szél
Dudorász víg dallamokat
S hűvös habok lehelik halkán
Kelendő hajnalok prófétahimnuszát.

De lassan, messze, fenn,
Fényleni kezd az ormok levegője.
A magasság ragyog!
A magasság ragyog!

És egyre föllebb száll a nap
És egyre jobban nő a fény
És egyre szebb és fénnel ragyogóbb
A magasok világa.
És egyre lejjebb száll az árnyék,
Zöld fenyvesek lejtőin végig,
Csak lefelé, csak lefelé.

Kiszáll a tüzes napkirály
A sugaraszomjas kék levegőégbe,
Föl a hegyek fölé.
Reggeli fényben fürdik a világ,
Issza minden az ifjú sugarat,
Minden napfénybe öltözik.
Csak lenn a völgyfenéken,
A félrebúvó hegyzugokban,
Ott húzódik meg a futó sötétség.
Oda, a nyirkos, párás ködvilágba,
Odafut minden, ami fél a fénytől.
Minden, ami sötét,
Ott lapul meg a denevértanyán.

És érzem, hogy ennek így kell lennie:
Hogy ami fény, annak fényleni kell,
És ami fél a fénytől,
Annak rejtőzni félre-zugtanyákon.
Én, én a fény szerelmese vagyok!

Üdvözlég, fölkelő fény!
Te ifjú hajnali nap!
Te fõnnen tündõklõ magasság!
Üdvözlég, fényes fiatal világ!

Pszaltérium

Jákob kútjánál

Uram, én ama városban lakom.
Ott lenn a völgyben, a pálmák tövében,
Ahol napsugár ég a lombokon.

Ama városban örökös a nap,
Ama városban örökös a hőség:
Ott lélegzik a szomjas sivatag.

Ott nappal minden csupa-csupa fény.
Éjszaka minden csupa-csupa árnyék,
Tétova-tűnő, hűvös-feketén.

Ott nincsen forrás, ott nincsen patak.
Két pálma van csak, két szomorú pálma,
S azokról éjjel könnyek hullanak.

Mi vagyunk, akik mindig szomjazunk,
Nappal és éjjel, örök epcdéssel.
Szomorú város a mi városunk.

És szomorú víz ez a mi vizünk.
— Uram, ez a kút, ez a Jákob kútja,
S mi vizet merni mind ide jövünk.

Ez a kút Jákob élő kútja volt.
Mi ide járunk tikkadt korszainkkal
S ó jaj! mi tudjuk, hogy a vize holt.

Uram, mi halott vizeket iszunk.
És valahányszor bús cseppjeit isszuk,
Sírunk, és egyre jobban szomjazunk.

De te Uram, te nem köztünk lakol.
Egy más világnak lehellete vagy te,
Ahol nagy vizek moraja dalol.

Ahol nagy vizek folynak, csendesen,
Élő vizek, a mélységből szüremlők.
Ó Uram, adj élő vizet nekem.

Uram! Szomjazom. Lábadozom ülök.
Eleven kútfőd eleven vizétől,
Tudom, örökre megelégtülök.

Láttam csillagát Napkeleten

Uram! ma minden ködbe lankadt,
Ma minden bús és meredek.
Tátonganak nagy messzeségek,
Ma még a csillagok sem égnek.
Inganak óriás hegyek.
— Uram, én láttam csillagod!

Vadul nevet a téli szél,
Ólmos esőt vagdal szemembe.
A sötétség kiált körültem.
És varjú vijjog fönn az úrben
Egy örök vak körben kerengve.
— Uram, engem minden kacag!

A százszavú gúny közepette
Kiáltok s bennem fagy a szó.
Sírok, mint egy eltévedt gyermek,
S a könny pillámon holtra dermed.
Hideg az arcom és fakó.
— Uram, csak egy sugarat adj!

És én megyek, amerre hívtál,
Halott sivatag fővenyén,
Ha örök télben, vak viharban,
Örök sötétben, zivatarban,
Ha többé nem lesz soha fény.
— Uram, te hívtál, én megyek!

Megyek. Mert mennem kell. Örökre.
Mert visz a vágy, a tűz, a lélek.
Mert örök dalok égnek bennem,
Mert kívüled nincs hova lennem,
Mert nálad van, te vagy az Élet!
— Láttam Keleten csillagod!

Ketten a Mesterrel

Fehér fényben, fehér ruhában,
Egy férfi jár előttem egyre.
Vezet, vezet (kezem kezében)
Föl a magányos, nagy hegyekre.
Az emberarcok ködbe vesztek,
Ketten vagyunk a bérceken.
Kézen fogva vezet a Mester,
S én követem.

Megláboltam a pusztaságot,
Homokviharos, sívó tengert.
Szürke porát szivemre szórta,
Szörnyű magánya majd hogy elnyelt.
De tikkadt lelkem felüdítve
A Mester arca járt velem.
Kézen fogva vezet a Mester,
S én követem.

Lehevertem illatos fűre
Az ős regéknek erdejében,
Elálmodoztam rózsás felhőn,
Távol dalon, zsongó levélen.
De kezét homlokomra téve
S megnyitva álmodó szemem,
Előre mutatott a Mester
S én követem.

Elértem a hegyek tövébe
S indultam fölfelé nyomában.
Dideregtem a szirti szélben
S a szikla megvérezte lábam.
Ha megálltam, szemembe nézett
És rám mosolygott csendesen.
S belém szállott a Mester lelke.
És követem.

Mikor az első csúcsra értem,
Verejtékes nap estelén,
Megkísértett a nagy Kisértő,
És egy világot tárt elém.
De a Mester szemembe nézett,
Szomorú szemmel, könnyesen,
S rajta kívül nem láttam semmit.
És követem.

Járok magányos hegytetőkön,
A magasságos szirthazában.
S egy férfi jár előttem egyre,
Fehér fényben, fehér ruhában.
Magunk vagyunk. A kezem fogja,
Lelke lobog a lelkemen.
Kézen fogva vezet a Mester,
S én követem.

Sanguine pluit

Szomorú, lefosztott oltár felett
Fekete fátylas nagy feszület.
Vérzik, vérzik a Krisztus!

Szózatosszemmel néz le reám.
— Templom ez itt? Vagy a Golgota tán?
Vérzik, vérzik a Krisztus!

Hol van az oltár, a gyertyák, képek?
Hol zokogott a sirató ének?
Vérzik, vérzik a Krisztus!

Állok a Golgota bús tetején.
Itt van a Krisztus s itt vagyok én.
Vérzik, vérzik a Krisztus!

Római, nép, lator, merre maradt?
Egyedül, magam a kereszt alatt!
Vérzik, vérzik a Krisztus!

Nincsen a földnek több embere tán?
Egymagamért függ Krisztus e fán?
Vérzik, vérzik a Krisztus!

Nincs már több bűnös a föld kerekén?
Fölfeszítője, gyilkosa — én?
Vérzik, vérzik a Krisztus!

Kiáltva mered rám öt néma seb.
(Bibornál biborabb, tűznél tüzesebb.)
Vérzik, vérzik a Krisztus!

Vérzik, vérzik! Csurog a vére
Asszú szívemnek szikkadt földjére.
Vérzik, vérzik a Krisztus!

És rám néz! Rám néz! Irgalmas egek!
Jaj, hova fussak, hova legyek.
Vérzik, vérzik a Krisztus!

Csak sírok, sírok. Csak susog ajkam:
Jézusom, szeretlek, könyörülj rajtam!
Vérzik, vérzik a Krisztus!

Lábadnál magamat arcra vetem.
Szeretlek, szeretlek, Szerelmesem!
Vérzik, vérzik a Krisztus!

Rám csurog, harmatoz, omlik a véred,
A tüzes újság, a bíboros Élet!
Vérzik, vérzik a Krisztus!

De profundis

A mélységből kiáltok Hozzád.
Uram segíts,
Mutasd meg fényességes orcád.

Csapkodó tenger körülöttem.
Uram segíts,
Ne nyeljen el hajótörötten.

Sajkám mint labda, száll recsegve.
Uram segíts,
Tekints a tajtékos vizekre.

Mosolyogj rám, utam vezére.
Uram segíts
Az élő vizek tengerére!

Az elmozdított kövön

Mikor a husvét harangjai csengnek,
Szólítja lelkem fényes napkelet.
Elszálllok szárnyas vágyain szivemnek.
Naptalan lelkek tarlói felett.
Odaszálllok, odaülök a kőre,
Ahol az angyal ül, a sírnyitó,
A legnagyobb hír szertehirdetője.
Nézése mint a villám, ruhája mint a hó.

És látom ott, aki él, aki felkelt,
Kiben az óság ujrászületett,
Az ötsebű, a diadalmas Mestert,
Ki magához von minden lelkeket.
Érzem a vonzást. És csak nézem, nézem,
(Ez a tekintet lelkeketnyitó)
Amíg lelkébe olvadok egészen.
Nézése mint a villám, ruhája mint a hó.

Csak nézzük egymást. S e sugárverésre
Mi régi volt szivemben, mind kiég.
És belémveti szeme ihletése
Az újulásnak husvétii tüzét.
És érzem, hogy új lélekkel kelek fel,
Szárnyam nőtt, érzem, izmos, csattogó.
Feltámadtam a Mesterrel ma reggel.
Nézésem mint a villám, ruhám miként a hó.

Síró testvérnek

Testvér, én érzem, a lelked remeg,
Pillád nehéz, nagy könnyek égetik.
— Testvér, melletted áll a Krisztus.
Testvér, töröld le könnyeid.

Nehéz, nehéz, fojtó a fájdalom,
Ráül a szívre, mint az éj sötétje.
Búsan, bágyadtán, elapadtan:
Testvér, nézz föl a fényes égre.

Csaló a könnycsepp. Hazug a halál.
Látom a lángját egy nagy fényességnek.
A szeretet nagyobb, mint a halál,
A szeretet az élet, élet.

A fájdalom óriás titka ez:
Isten csókol meg, ha a lelkünk reszket.
— Testvér, melletted áll a Krisztus.
Testvér, csókold meg a keresztet.

Zsoltár a hegyen

Állok a Tábor-hegy felett.
És éneket mondok az Úrnak.
Hegyi zsoltárt énekelek,
Hangosszavút, magasanszállót,
Áradót és szerelmeset.
Igék, zengők, szerelmesek,
Ajkamra omolva tolúlnak.
Énekelek.
Éneket énekelek az Úrnak.

Az Úr hallgatja szavamat.
Enyém, magamé most az Isten!
Az örök folyók belém omlanak,
Az örök tüzek nekem égnek.
És belőlem ragyog a nap.
A végtelen csillaghadak
Tűzre az én tüzemen gyúlnak.
Énekelek.
Éneket énekelek az Úrnak.

Enyém az Úr! Enyém az Úr!
Engem most megcsókol az Isten,
Tüzesen, olthatatlanúl.
Minden gyönyört lelkembe csókol,
Míg lelkem megmámorosúl.
Nagy, égő könnyem egyre hull,
Nagy, égő rózsák egyre hullnak.
Énekelek.
Éneket énekelek az Úrnak.

Minden dalol. Minden ragyog.
Minden az én dalomra reszket.
Most lelkem mindent egybefog.
A Tábor-hegyről égrezengő
Énekes, hangos száj vagyok.
Új, szent dalok, égő dalok
A lelkemen, szikrázva gyúlnak.
Énekelek.
Éneket énekelek az Úrnak.

Lombfalu

Idegenben

Most újra visszavágyom.
A multak vágya visszaszáll.
E szürke városi homály,
Ez volna hát az én világom?

A rég kihalt vágy újra él
S a múlt egész hatalma véle.
... A Rákos csillanó tükrére
Fodrot lehell az esti szél.

Az erdő zúg titkos igéket.
Felelnek rá a lombon át
Szomorúfüzek, orgonák.

Egy kósza dallam erre téved.
S egy érzés bennem fölsajog:
Érzem, hogy én itt idegen vagyok.

Dal

— Kis húgomnak. —

Jöjj Ilmikém. E csúnya Pestre
Lomhán leszáll a téli este.
Párás köd a várost megeste.
Jöjj, hagyjuk Pest sarát.

Szálljunk a szép tavaszba vissza,
Kelyhét szivünk lassan kinyissa.
Jöjj, lelkünk szomján, hosszan issza
A multak sugarát.

A régi rétre jöjj velem,
Tavaszi rózsás reggelen,
Mikor a harmatcsepp terem,
Mikor a szűz nap éled.

Most ébredsz minden virág,
Jóreggelt bókol minden ág.
Itt minden, minden ifjúság,
Itt minden fény meg élet.

Vígan pattog egy pajkos ének
Nótás ajkán a fűrge szélnek.
Mióta víg dalok csak élnek,
A réten ez zeneg.

S lám itt vagyunk mi is, mi ketten,
És mind! Pirosan, porlepetten,
J átékos-vígan, önfelédten.
Mily csillogó szemek.

És hova lett a víg sereg?
És hányféle a sok gyerek?
Tar most a rét és didereg,
Nincs hangja, nincs virága.

Halott, hideg és elhagyott.
A vidám napfény megfagyott.
Emléke él csak, az ragyog,
És lelkünk ifjúsága.

Reggel a réten

Napfényre szomjazón egyedül lépdelek
Reggeli fényben úszó, mosolygó rét felett.
Karcús kicsiny fűszálak harmatterhelten állnak.
A reggelnek örülnek, az ifjú napsugárnak.
Ragyog, ragyog a nap.
Volt itt valaha éjjel? — Szikráznak szerte-széjjel
Suhanó sugarak.

Ma minden él a réten. Búzavirág-szeme
Szűz-szelid mosolyával minthogyha intene.
Érintetlen tüzével az ifjú vér lobogva
Sebes-vidáman árad pirosuló pipacsokba.
S a fű közt nyíltni látok
Hószín érzéseket, harmatos kelyheket:
Fehér margitvirágot.

A hallgató mezőkön futó szelek suhognak,
Dalolva dalait piros pitymallatoknak.
Fölzeng az ifjú fényben a rétek Memnon-ajka.
Tűzzel-tüzelő dallam fut át kacagón rajta.
Ez a jövők danája!
Lelkem lelkébe mélyed: az ifjúságos élet
Pezsgő melódiája.

Rohanunk

Rohanunk, robogunk. Pattog a szikra,
Gomolyog a füst. Reszket a lég.
Szaladoz, maradoz messze a tájék.
Hanyatlik a nap, növekszik az árnyék.
Dübörög, zakatol, robog a gép.

Alkonyi szürkén suhan a felhő,
Suhanunk, rohanunk árnyaikép.
Alkonyi szürkén suhannak, szállnak
Fekete felhős gondolat-árnyak.
Dübörög, zakatol, robog a gép.

Tornya ah intett! Sugarat hintett
Tavának csillanó ezüstje még
Messze mosódott. Sötétbe mállott.
Fedező éjszaka fátyla leszállott.
Dübörög, zakatol, robog a gép.

Hiába meresztem szemem az éjbe.
Imbolyog, gomolyog lomha setét.
Hiába nézem, hiába virrasztom:
Fénytelen éjszaka, feketén, nyomasztón.
Dübörög, zakatol, robog a gép.

Szaladoz, maradoz messze a tájék.
Kis falu, kis ház, látlak-e még?
Rohanunk, robogunk sebesen előre.
Pattog a szikra, hull az esője.
Dübörög, zakatol, robog a gép.

Dal a tornyos házról

A multak lelke körülöm susog,
Hang nélkül hangos régi dallamok.
Egy házat látok, (emlékszel-e rája?)
Egy régi házat, (oly rég idegen!)
Tavaszi szellők mélytitkú danája
E házról suttog mindig énnekem.
Szivem feléje oly vágyón repes.
Emlékezel?
Gyermekkorunk rózsás világa ez.

Kevély tornyának sokszín ablakára
Rátűz az alkony csillanó sugára.
Két vén akác a kerítés megett,
A ház hűséges, sokvészlátta őre,
Békésen nézi a derült eget,
S az érkezőnek bókol már előre.
Jó hintafánk az országútra les.
Emlékezel?
Gyermekkorunk rózsás világa ez.

S a kert, a régi kert! (Emlékszel-e?)
Játékainknak lombos, hűs helye.
Tüskés fenyűk, zöld bokrok árnyasában,
Szőlőszegélyes, füves utakon,
Ott szállt a fürge labda hajdanában,
Ott futkostunk, testvérek, egykoron.
Mind, együtt! (Ah, szemem könnyekbe vesz.)
Emlékezel?
Gyermekkorunk rózsás világa ez.

Emlékszel még a dörmögő vasútra,
Mely barna füstjét lombjainkra fújta?
Hát kint a lankás dombon, réteken,
Ahol fakardunk bős tusákra vágott,
Ahol sárkányunk szállott gögösen.
Csak álmom járja e csodás világot.
Mindent ködös, bús messzeség fedez.
Emlékezel?
Gyermekkorunk rózsás világa ez.

Jer, ülj le mellém, nyújtsd testvérkezed.
Hadd ihlessen meg szent emlékezet.
Míg elmerengve, egymást átölelve,
Régmúlt napokba visszaijodunk:
Kik elszakadtunk messze idegenbe,
Úgy érezzük, hogy mind együtt vagyunk.
S az édes emlék lelkünk kapcsa lesz.
Emlékezel?
Gyermekkorunk szent ihletése ez.

Lombfaluban

Tudtam, hogy még ide eljutok egyszer,
Tudtam, hogy látlak, Lombfalu, még.
Heverészni fogok még zizegő fűben,
Arcomba nevet még felhőtelen ég.
Lesz nap, hogy járok vadgesztenye-fák közt,
Erdők birodalmán kedvemre bolyongok.
— Megjöttem, Lombfalu, itt vagyok újra!
Szeretlek, lombok, lombok, lombok!

Rút robotos város ködébe-porába,
Napfénytelen utcák szomorú során
Lombod lehe hányszor meglepte a lelkem,
S szálltak az erdő álmai rám.
Szűk utca világát álmatagon járva,
Lelkemben a rétek szabad dala zsongott.
— S most bókol előmbe vadgesztenye ága.
Szeretlek, lombok, lombok, lombok!

Bókolnak a bimbók, hajlongnak az ágak,
Köszönteni lebben hús erdei szél.
Puha anyakézzel arcom simogatja
Lágyan le-lehajló orgonalevél.
Dallal és fénnel megtelik a lelkem,
Szeretefoszolnak a vágyak, a gondok.
— Magamba szívom, Lombfalu, lelked.
Szeretlek, lombok, lombok, lombok!

A templomos házból

A templomos házban

Mind elmentek, magam maradtam.
Köröskörül a hallgatás jár.
A csend meséit hallgatom,
Feszületes, fehér falak közt,
Nagy, hosszú, hűvös folyosón,

A templomból tegnapi ének
Hazajáró dallama búg ki.
Járok hunyt szemmel, álmodón,
Feszületes, fehér falak közt,
Nagy, hosszú, hűvös folyosón.

És mosolyog, nevet a lelkem.
Fölül besurran s végigárad
A nyári napfény kacagón
Feszületes, fehér falak közt,
Nagy hosszú, hűvös folyosón.

Tüzek a ködben

A tájra száll nagy szürke köd.
Lelkemre száll nagy szürke bánat,
Megejtőn, némán, nehezen.
Anyám, én édes jó Anyuskám,
Két könnyező szem néz utánad.

Van perc, mikor üres a templom,
Van perc, hogy elakad a zsoltár,
S magam vagyok nagyon, nagyon.
Anyám, én édes jó Anyuskám,
Amikor te még velem voltál!

Vannak nehéz, gyilkos ködök,
Fojtogató nagy szürkeségek.
Ilyenkor lágy-simogatón,
Anyám, én édes jó Anyuskám,
Hozzám látlak suhanni téged.

Kezed hajamat simogatja,
Bús két szemünk egymásba mélyed,
Halk zene csendül valahol.
S Anyám, én édes jó Anyuskám,
Bennem kigyúl a tűz, a lélek.

Mert a mi lelkünk tűzi lélek,
Meglavad benne puha bánat.
Elmentél és itt vagy velem.
Anyám, én édes jó Anyuskám,
Lelkem tüze lobog utánad.

Őnekik küldöm

A nevükre aranyos napfény
Ragyogja be mindig a lelkem.
Sokszor-sokszor gondolok rájuk
S mindig mosolyos dallal telten.
És mindig újak énekem.

Sokszor, mikor ködös az alkony,
Sokszor, mikor könnyes az este:
Suhogva bont szárnyat a lelkem
És suhanón száll messze-messze.
— Olyankor hozzájuk megyek.

Hangtalan-halkan odalépek.
Olyankor elnémul az ajkuk,
És félig-sejtett sejtelemkép
Reszket a lámpa fénye rajtuk.
És nem tudják, hogy ott vagyok.

Olyankor megrebben a lelkük,
Mint halk szellőn fodra a tónak.
Valahogy a lelkemet érzik,
S nem is tudják, hogy rám gondolnak.
Csak összeragyog a szemük.

Nem is tudják, hogy láttam őket,
Nem is tudják, hogy köztük jártam,
Hogy megfürdöttem a lelkükben:
Illatos, dalos napsugárban.
S hogy csupa illat a szobám.

Hollók

Megúnom olykor a világot,
Megirtózom az emberektül.
Fekete hollók, búsak, némák,
Lelkem megszállják seregestül.

Lelkem megszállják seregestül.
Megülnek, mint egy száraz ágon.
Meg se rezdül az ág, csak elnéz
Havas, kietlen pusztaságon.

Havas, kietlen pusztaságon.
S egy emlék száll, egy fürge dallam:
S egy perc alatt mind elsuhannak
Fekete hollók hosszú rajban.

Este az ablakban

Valahol messze szól a zongora.
Bús régi nóta lágyan száll tova.

És mint az álom, mint a sejtelem:
Egy régi érzés meglep hirtelen.

A lelkemen minthogyha átsuhanna
A rétek lelke, az erdők sugalma.

Ah szárnyra kelt az erdő, rét, halom,
S besurrant hozzám a tárt ablakon.

Valamit suttog bús akácfalomb.
Távoli dallam halkán egyre zsong.

Nocturnum

A hallgató, sötét szobában
Ülök hallgatón egymagam.
Belül reszkető némaság van,
Kint éjszaka, világtalan.

Szomorúságos kietlenjét
Nem járja dal, nem járja fény.
Világtalan, vak végtelenség.
Nem-dal, nem-fény, nem-tűz, nem-én.

Magamba nézek szomjas szemmel:
Tele vagyok a végtelennel!
Ó napsugaras Végtelen!

Dallá gyűjtöm a szoba csendjét.
Ez a szerelmes Végtelenség!
Ez a végtelen Szerelem!

A napos hegyről

A napos hegyről

Az én lakom a bércek vára.
Hallgatom a hegyek dalát.
Futó szellő felhossa nékem
A ködtakarta völgyfenéken
Verejtékezők sóhaját,
Csattogó csákányok zaját.

Csákányos, haragos karok,
Mért töritek a szürke bérceket?
A fényes Élet ez a hegy,
Ide nem vezet út, csak egy,
Alulról ide sosem értek.
Ez a hegy csak felül ad ércet.

Ami nektek fáj, nekem is fáj.
Éneketek az énekem.
De szomorú a ti nótátok,
Kétségbeesett könnyes átok
Zokog belőle szüntelen,
Napfénytelen, örömtelen.

Testvérek, hívnak a hegyek.
Szédületes szirti szerelmek,
S a tűzzel-tüzes napsugár.
Itt a villámok lelke jár,
Itt a holtak is dalra kelnek.
A magasságok énekelnek.

A torony kürtöse

Magasan fönt a bástya felett,
Állom, állom az őrhelyet.
Kezemben a kürt.

Állok és nézek nap-nap után.
Ideállított a kapitány.
Kezemben a kürt.

Odalenn hangos, zsvajos a vár:
Enyim a messzi, a puszta határ.
Kezemben a kürt.

Lesem, ha porzik-e asszú homokja,
Porló felhőbül ha csillan-e kopja?
Kezemben a kürt.

Nyitott szem vagyok, napon, éjszakán.
Soha ide lopva, soha pogány!
Kezemben a kürt.

Bátran a vártán, haj ti vitézek!
Állom az őrhelyet. Állok. Nézek.
Kezemben a kürt.

A fehér lobogó

Váró, nagy virradati órán,
Pitymallati piros sugárban,
(A rét hideg volt és fakó)
Egyszerre, hirtelen, magától,
Senki se várta, hozta, hitta:
Fölkelt a fehér lobogó.

Nézik a népek és csodálják.
Sokak nézik néma-meredten,
Sokakban elakad a szó.
De feje fölött a tömegnek,
Repesőn, vigan, nevetően,
Leng, leng a fehér lobogó.

Játszik vele fiatal szellő,
Keltegető, rügyet-fakasztó,
Hajnali szellő, suhogó.
Jön napkeletről, pirkadatról.
Lehelletére táncos-vigan
Lebben a fehér lobogó.

Rég elhalt hajdankori nóták
Kísértő szava szól körötte.
A hangjuk olyan elhaló.
De harsanón, tüzesen pattan
Himnusz a tűzszemű jövőnek.
Leng, leng a fehér lobogó.

Valami mozgás kel a réten.
A tömeg is, ni, mozdul, mozdul.
Mintha valami fakadó
Fiatal élet szállna végig
Ezen a dermedt ősi földön.
Lobog a fehér lobogó.

Liliput

Ahol járok, amerre nézek,
Aprócska nép sűrög, tolong.
Liliput ez!
A szákkalándsás kis vitézek!

És mind nyüzsög és mind tolong.
És kiabál hangos-keményen
Egyszerre mind,
S mindnél buzogány, bot, dorong.

Mind kiabál, nagyon, merészen.
Mind azt kiáltja: Én vagyok!
Egymást lesik
És gyürkőznek birokra készen.

Földrebillincselte Gulliver,
Fekszem közöttük, magam ember.
Nézegetek,
S várom, hogy mikor ülnek el.

Ni, milyen sápadt valamennyi,
Lógó fejek, szűk homlokok.
Hát senki sincs,
Aki merne itt levő lenni?

Egy se akadna, senki hát,
Aki fölmer egyenesedni,
Fölnézni, föl,
S felhőkbe fúrni homlokát?

Hát kihaltak a férfiarok?
Az ércszívek, szirthomlokok?
— Liliput ez!
Liliputi apróka harcok!

Tüzel alattam a homok,
Türelmetlen tüzel a vérem.
Én véreim,
Ezekkel volnánk rokonok?

És csendes-vígan hahotázom.
Úristen! mi lesz Liliputban,
Hahahaha!
Ha én a kötelem lerázom!

A magasságban szálló Lélek himnusza

Hadd daloljak hangos himnuszt,
Szárnyon szálló nagy sziveknek,
Egetjáró öntudatnak,
Győzve-dalló szűz erőnek
Tűzimádó énekesse,
Rólad, neked, szentek-szentje,
Legnagyobbak legnagyobbja:
Magasságban szálló Lélek.

Sodró percek siket árján
Száll és hull a szürke lélek:
Csak tebenned forr az élet.
Csak te tudsz itt lábon állni,
Megállni a futó percen.
Csak te mersz itt tenni, tenni,
S mindeneken úrrá lenni,
Magasságban szálló Lélek.

Megállsz, mint az ősi ormok.
Ólmos esőn, zivatarban,
Verő szélben, jégverésben,
Kétségeknek ködös éjén,
Csüggedések deres őszén,
Csuszamláson, zuhanáson,
Állsz és föl az égre nézel,
Magasságban szálló Lélek.

Mert tudod, hogy semmi sem nagy,
Mert tudod, hogy semmi sem szent,
Csak az, ami téged szolgál.
Megértetted, hogy király vagy,
A levőknek fejedelme,
Örökjogú, született úr,
Mert magadban van az erőd,
Magasságban szálló Lélek.

Neked szűk a föld határa,
Maglebbented hósín szárnyad
S fölsuhansz a magasokba,
Hol az élő napok égnek,
Hol az Egynek arca fénylik,
Mely a mindent igazgatja.
Azért fénylik úgy az arcod,
Magasságban szálló Lélek.

Te az Isten mosolya vagy.
Számodra csak egy a törvény:
Tégy, mint Isten tenned adta,
Élj, mint Isten élned adta,
S győzz, mert győzni születted te,
Téren, időn, elmúláson,
S istenivé istenülni,
Magasságban szálló Lélek.

Kurucok tánca

Véreim, vígan! Koszorúba álljunk!
Lejtsük a lassút, ropjuk a frisset!
Három a tánc.
Véreim, vígan! Szól a zene nálunk!

Vígan, vitézek! Mi vagyunk a várba!
Frissen a sánkra, katona-táncra!
Kézben a kard!
Ragyog a jó vas, szikrát vet a dárda!

A kucsmánk rázzuk, úgy szaporázzuk.
Szóljon a nóta, dobogjon a bástya!
Lomha labanc
Lesi ám odale, hogy kifigurázzuk.

Ejhaj, vitézek! Senkitől se félünk!
Mi vónánk tántán idehaza itten!
Mienk a vár,
Minekünk hullott érte piros vérünk.

Ne búsulj, kenyeres! Uccu neki, frissen!
Mi vónánk tán a fejedelem népe!
Magyarok mink!
Kire néz, ha nem ránk, az a nagy Úristen?

Mienk ez az ország eleitül óta!
Mienk ez a föld! A tüze! A vére!
Uccu vitéz!
Pördüljön a tánc! Hagy szóljon a nóta!

Canticum novum

Új nap tüze támad az égen.
Halaványul a régi sugár
Halavány éj szürke ködében.
Új nap tüze támad az égen,
Szétömlik a fény a vidéken.
Szomjazza a messze határ.
Új nap tüze támad az égen,
Halaványul a régi sugár.

Így halkul a múlt dala régen.
Elhallgat az éji madár
Pírymallati szél hűvösében.
Így halkul a múlt dala régen.
Reszketve keresztül a légen
A jövő hangos dala száll,
Így halkul a múlt dala régen.
Elhallgat az éji madár.

Átvillan a Kezdet a Végen.
A virradat ihlete jár
Az idők vajudó kebelében.
Átvillan a Kezdet a Végen,
Új vágyak a régi igéken.
A Lélek a lelkeket ihleti már!
Átvillan a Kezdet a Végen,
A virradat ihlete jár.

Királyok igrice

Királyok igrice vagyok.
Király vagyok,
És királyoknak dalolok.

Én vagyok az új dalos Dávid.
Énekelem
A régi Ország új csodáit.

Amaz Országról dalolok.
Köröskörül
Csupa királyi lovagok.

Ez a királyok nemzedéke.
Homlokukon
Királyi kenet fényessége.

Fejükön fénylő korona
Ragyog, ragyog:
Az istenkéz sugár-nyoma.

Leomló bíboros ruhájok
Suhog, ragyog.
— Mi vagyunk a fölkent királyok.

Alattvalónk minden nekünk.
Minden mienk:
Az Ország a mi örökünk.

Lovagjai a Nagykirálynak,
Hű hősei
A hétszerszent-rejtelmű Grálnak!

A ti igricetek vagyok!
Király vagyok,
És királyoknak dalolok.